

БЕКІТЕМІН
«Жәңгір хан атындағы Батыс
Қазақстан аграрлық-техникалық
университеті» КеАК басқарма
төрағасы – ректор
А.М. Наметов
« 26 » _____ 2022 ж.

ҚЫЗМЕТ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ

СМЖ.08.ҚЕ.12

Басылым № 04
Дана № _____

Дайындалды: 22.08.2022 ж. М.Ж.Алмагамбетова Ф.Б.Закирова	Келісілді: 25.08.2022 ж. Н.М. Губашев Е.Б.Ихсанов	Енгізілді: 27.08.2022 ж. 04.09.2019 ж. СМЖ.08.ҚЕ.12 орнына Қайта қаралуы: 27.08.2025 ж.
--	---	---

Мазмұны:

1. Максаты
2. Қолданылуы
3. Терминдер мен қысқартулар
4. Жауапкершілігі мен өкілеттілігі
5. Сипаттама
6. Құжаттама
7. Сілтемелер

Өзгерістер				
№	Енгізілген мерзімі	Беттер нөмірі	Дайындаушы	
			Тегі, аты, жөні	Қолы

1. Мақсаты

Бұл Ереже Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университетінде (әрі қарай – Университет) білім алушылардың өзіндік жұмыстарын ұйымдастыруды әдістемелік қамтамасыз ету мақсатында жасалды.

2. Қолданылуы

Бұл ереже университетте жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бойынша оқу бағдарламаларын жүзеге асырушылар мен үйлестірушілерге, оқу үрдісіне қатысатын барлық құрылымдық бөлімдерге, сонымен бірге оқу-әдістемелік жұмыстар бойынша құрылымдық бөлімшелерге арналған.

3. Терминдер және қысқартулар

3.1 Терминдер

3.1.1. Үдерісте қолданылатын терминдер мен анықтамалар ҚР СТ ИСО 9001-2016 Сапа менеджментінің жүйелері. Талаптарға сәйкес келеді. Сонымен қатар СМЖ.07.ҚР.01 Ақпараттарды құжаттау рәсімінде көрсетілген терминдер қолданылады.

3.1.2 Үдерісті сипаттау барысында төмендегідей терминдер қолданылады:

Міндетті компонент – мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартында белгіленген және оқыту бағдарламасы бойынша студенттердің міндетті түрде оқуға тиісті оқу пәндерінің және кредиттердің тиісті ең аз көлемінің тізбесі.

Оқу жұмыс жоспары (ОЖЖ) – мамандықтың типтік оқу жоспары және білім алушылардың жеке оқу жоспары негізінде білім беру ұйымы өз бетінше жасайтын оқу құжаты.

Білім алушылардың өзіндік жұмысы (БАӨЖ) – тест түрінде, бақылау жұмыстарымен, коллоквиумдармен, рефераттармен, шығармалармен, есептермен және т.б. тексерілетін оқу-әдістемелік әдебиетпен және ұсыныстармен қамтамасыз етілген, белгіленген тақырыптар (соның ішінде өзі оқып үйренуге бөлінген) тізімі бойынша студенттердің орындайтын өздік жұмысы; білім алушылардың категорияларына байланысты былай бөлінеді: БАӨЖ – білім алушылардың өзіндік жұмысы, МӨЖ – магистранттың өзіндік жұмысы, ДӨЖ – доктаранттың өзіндік жұмысы; БАӨЖ-дің барлық көлемі күделікті өзіндік жұмысты талап ететін тапсырмалармен расталады.

Білім алушылардың оқытушы жетекшілігімен жүргізетін өзіндік жұмысы (БАОӨЖ) – жалпы оқу кестесіне кірмей бөлек график бойынша жүргізілетін, білім алушылардың оқытушының жетекшілігімен аудиториядан тыс орындалатын жұмыс; білім алушылардың категорияларына байланысты былай бөлінеді: БАОӨЖ – білім алушылардың оқытушы жетекшілігімен орындалатын өзіндік жұмысы, МОӨЖ – магистранттың оқытушы жетекшілігімен орындалатын өзіндік жұмысы, ДОӨЖ – доктаранттың оқытушы жетекшілігімен орындалатын өзіндік жұмысы.

3.2 Қысқартулар

3.2.1. Үдерісті сипаттау барысында орфографиялық ережелерге сәйкес және СМЖ.07.ҚР.01 Ақпараттарды құжаттау рәсімінде келтірілген қысқартулар қолданылады.

3.2.2. Үдерісті сипаттау барысында төмендегідей қысқартулар қолданылады:

ЖЖ – Жеке жоспар

ОҚТ – Оқытудың қосымша түрлері

ЖБП – Жалпы білім пәндері

КП – Кәсіби пәндер

ББ – Білім бағдарламасы

БАӨЖ – Білім алушылардың өзіндік жұмысы

МӨЖ – Магистранттың өзіндік жұмысы

БАОӨЖ – Білім алушылардың оқытушы жетекшілігімен орындалатын өзіндік жұмысы

МОӨЖ – Магистранттың оқытушы жетекшілігімен орындалатын өзіндік жұмысы

С – силлабус

4. Жауапкершілігі және өкілеттілігі

1. Нақтылы жұмыс түрінің еңбек сыйымдылығына және бақылау нысанына сәйкес БАӨЖ-ға уақыт бюджетін анықтауді жүргізетін ПОҚ, қадағалайтын ЖМЖ, жазбалар ПОӘК-де көрсетіледі (СМЖ.08.ПК.08).

2. Тапсырмалар мен БАӨЖ-ді өткізу нысандарын әзірлеуді ПОҚ жүргізеді, ЖМЖ қадағалайды, жазбалар ПОӘК-де көрсетіледі (СМЖ.08.ПК.08).

3. БАӨЖ өткізу мерзімін ПОҚ және ЖМЖ жүргізеді, басқару процесі ИД жүктеледі, өткізу уақыты БАӨЖ – ды өткізу кестесінде белгіленеді.

4. БАӨЖ сабағын өткізуді ПОҚ орындайды, орындалуға жауапты ЖМЖ, жазбалар БАӨЖ сабағын өткізу журналдарында тіркеледі.

5. БАӨЖ сабағын өткізу кестесі мен сапасын бақылау АМЖБ жүктеледі, жауапты – ПОҚ, ЖМЖ.

5. Сипаттама

5.1 Жалпы ережелер

5.1.1 БАӨЖ мақсаты – білім алушылардың бойына таңдалған оқу бағдарламалар аумағында өзіндік шығармашылық еңбекке деген дағдыны қалыптастыру және оларға әртүрлі қазіргі құралдарды пайдалана отырып, кәсіби міндеттерді шешуге, үздіксіз өзіндік білім алуға және білімдерін жетілдіруге, еңбек уақытын ұйымдастыру мен жоспарлау тәжірибесін жинақтауға, ой өрісін жетілдіруге үйрету.

5.1.2 Кредиттік оқыту технологиясының міндеті – білім алушылардың өзін-өзі ұйымдастыруы мен өзіндік білім алуын дамыту. Сәйкесінше білім алушылар мен оқытушылардың төмендегідей жұмыстың типтік циклі жүзеге асады.

- оқытушының білім алушылармен типтік жеке жұмыс (ОБЖ) циклі үш негізгі қызмет атқарады.

Оқытушының бірінші қызметі – орнатушылық (тақырыпқа кіріспе, мақсат, тапсырманы анықтау, тәжірибелік тиімділікті, материал мазмұнының негізгі бөлімдерінің байланысы мен мәнін сипаттау, оқу-әдістемелік құралдармен жұмыс жөнінде кеңес беру және т.б.). Бұл студенттің келешектегі өзіндік жұмысы үшін жеткілікті болуы тиіс.

Оқытушының екінші қызметі – кеңес беру-түзету. Ол білім алушының өзіндік жұмысында оқу әрекетін жүзеге асыруда кеңес беру, сәйкес түзету жұмыстарын жүзеге асыру мен жеке кеңес беруде көмек көрсетеді. Білім үдерісінде бұл қызметті тьюторлар атқарады.

Оқытушының үшінші қызметі – бақылау-бағалау. Ол білім, білім алушылардың әр түрлі формадағы білімін, білігін және дағдысын бағалауды (жазбаша немесе ауызша емтихан, тестілеу және т.б.), оларға кездесетін негізгі қиындықтарды анықтау бойынша диалог ұйымдастыру, оқытушының сарапшы немесе бақылаушы ретінде «дұрыс» әрекеттерді, эталондық тәсілдерді көрсетуін қарастырады.

- білім алушылардың оқытушы басшылығымен жүргізетін өзіндік жұмысының типтік бірлік цикліне мынадай төрт негізгі функция кіреді.

Біріншісі – оқу пәні бойынша белгіленген сабақтар кезінде оқытушы берген мәліметті білім алушылардың дұрыс қабылдауын жүзеге асыруды көздейді.

Екінші функция, оқытушының кеңесі негізінде білім алушылардың өз бетімен оқу-әдістемелік құралдарды, әдебиеттер көзін оқуды, үй тапсырмалары, бақылау, курстық жұмыстар және т.б. жасауды көздейді.

Бұл кезеңде білім алушылардан жұмыс әдісін білуді, қиындықтарды анықтауды, өзін-өзі ұйымдастыру және өзіндік тәртіпті талап етіледі.

Білім алушылардың үшінші функциясы – қиындық тудырған жағдайларды талдау мен жүйелеу, оқу материалын түсіну мен меңгерудегі кедергілер себептерін анықтау, басқа оқу әрекетін орындау. Білім алушылар шешімі табылмаған қиыншылықтарды оқытушыларға арналған сұрақтар жүйесіне жібереді (оларды реттеп, безендіріп, қатарға қояды), бұл сұрақтарға өз нұсқаларын көрсетеді.

Білім алушылардың төртінші функциясы оқытушыдан тиісті түсіндірулер мен ақыл-кеңес сұрау болып табылады.

5.1.3 БАӨЖ төмендегідей өзіндік қызмет түрлерін қамтиды:

- зертханалық және практикалық сабақтарда тапсырмаларды өзіндік орындау;
- өзіндік жұмыс графигіне сай оқу материалын игеру (дәрістер, оқу және ғылыми әдебиеттер, периодты басылымдар, Интернет-материалдары т.с.с. бойынша);
- курстық жұмыстар (жобалар), рефераттар, баяндамалар, сын-пікірлер, әдебиеттер тізімдері және басқа да жазба жұмыс түрлерін жазу;
- шетел тілдерінен аударулар орындау;
- оқу-зерттеушілік (төмен курстарда) және ғылыми-зерттеушілік (жоғары курстарда) жұмыстарын орындау;
- кәсіптік практика уақытында әртүрлі өзіндік жұмыс түрлерін орындау;
- нақты оқу пәндері мен мамандандырылуларға арналған өзіндік жұмыстың басқа да түрлері: жоғары мектеп пәндері бойынша өзіндік жұмыстар байқаулар.

5.1.4 БАӨӨЖ – сабақ ұйымдастыру технологиясына тәуелді сәтті жүзеге асырылатын, білім алушылардың оқытушы жетекшілігімен орындалатын қызмет түрі. БАӨӨЖ барысында білім алушы оқытушымен сұхбат жасайды және оқу процесінің белсенді қатысушысы, еркін сын тұрғыда ойлау қабілетіне ие және өз білімі мен ой-пікірін ашық айтуға қалыптасады.

5.1.5 БАӨӨЖ-ын өткізудің екі формасы қаралуы мүмкін: топтық және жекеше.

5.1.6 Топтық БАӨӨЖ сабақтарының қызметтері:

- пәннің материалы бойынша: талқылау (дискуссия) өткізу, рефераттар мен баяндамаларды қорғау, ақпараттық кестелерді толтыру, іскер ойындар өткізу, өндірістік жағдай құрастыру, дөңгелек үстел ұйымдастыру және т.б.

- үй тапсырмаларымен, есепті-графикалық және семестрлік тапсырмалармен жұмыстану

- күрделі тапсырма-есептер талдау және шығару

- курстық жұмыс бөлімдері бойынша топтық кеңес беру

- топтық бақылау шаралары (тестілеу, бақылау жұмыстары).

5.1.7 Жекеше БАӨӨЖ сабақтарының қызметтері:

- оқу әдебиеттер бойынша, ғылыми баяндамаларды, рефераттарды, эссе, бизнес-жоспарлар, кейс-стадиы жазу мен өңдеу бойынша кеңес беру

- есепті-графикалық, семестрлік тапсырмалар және курстық жұмыстар (жобалар) бойынша кеңес беру

- аралық бақылау сұрақтары, аралық аттестация бойынша кеңес беру

- топтық жобалар, презентациялар дайындауда, эссе, дөңгелек үстел, іскер ойындар және т.б. бойынша кеңес беру

- зертханалық және практикалық жұмыстардың нәтижелерін талдау бойынша кеңес беру

- қатыспаған сабақтардың тапсырмаларын тапсыру

- жекелеген бақылау шаралары

5.1.8 БАӨӨЖ сабақтары жеке бекітілген график бойынша өткізіледі.

5.1.9 Уақыт бюджетін анықтау негізіне сүйене отырып және пәндердің оқу жоспарлары мен силлабусқа сәйкес өзіндік жұмыстың түрі, көлемі және тапсырманың мазмұны жоғары мектептермен тағайындалады.

5.1.10 Өзіндік жұмыстардың жалпы әдістері мен тәсілдері бойынша білім алушыларды оқытуға ұйымдастыру жеке жоғары мектептерге, ал оның өзіндік ерекше тәсілдерін игерту әр оқу пән оқытушыларына жүктеледі.

5.2 Үдерістің кіріс және шығыс деректерінің құрамына, ресурстарға қойылатын талаптар

5.2.1 Кіріс деректері болып силлабус табылады.

5.2.2 Шығыс деректеріне:

- БАӨӨЖ бойынша журнал.

5.2.3 БАӨЖ ұйымдастыру мен өткізуге қажетті уақыт пен еңбек сыйымдылығын қойылатын талаптар үрдісті іске асыру кезінде жұмыстың әр жеке кезеңіне жауапты адамдармен анықталады.

5.3 Жұмысты орындау тәртібі

5.3.1 Білім алушылардың өзіндік жұмысын жоспарлау

5.3.1.1 Өзіндік жұмысты ұйымдастырудағы директораттарының рөлі:

- білім алушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастыруды жетілдіруде ұсыныстар енгізу;
- БАӨЖ-ты әдістемелік нұсқаулар және ұсыныстармен қамтамасыздануын қадағалау;
- БАӨЖ бойынша әдістемелік нұсқаулар және ұсыныстар басылымдарын шығарудың жоспарын құру.

5.3.1.2 БАӨЖ-ді ұйымдастырудағы жоғары мектептердің қызметтері:

- тапсырманың қиындығына, пәннің ерекшелігіне, мамандығына қарай әрбір БАӨЖ түрінің көлемін (сағатын) анықтау;
- жоғары мектеп оқытушыларының БАӨЖ сабақтарын өткізу кестесін құрастыру;
- өзіндік жұмысты әдістемелік қамтамасыздандыру жөнінде семинарларды және ПОҚ-тардың кеңес беруін ұйымдастыру;
- әрбір оқытушының БАӨЖ-ді жоспарлауда нормативті құжаттарға сай орындалуын қадағалауды ұйымдастыру;
- БАӨЖ сабақтарының кесте бойынша өткізілуін қадағалау;
- жоғары мектеп пәндерінің БАӨЖ-не мониторинг өткізу.

5.3.1.3 БАӨЖ жоспарлау әрбір оқытушыдан келесіні талап етеді:

- бақылаудың нақты түрлері мен формаларының еңбек сыйымдылығына сәйкес БАӨЖ-на уақыт бюджетін анықтау;
- БАӨЖ-на тапсырмалар дайындау;
- оқу жүктемесіне сәйкес БАӨЖ бойынша кеңес беру уақытын анықтау;
- білім алушыны тапсырманы орындау қажеттілігіне, орындау мерзімін қадағалауға, топтың және жобаға қатысушылар алдында жауапкершілігі мен дайындығына қойылатын талаптар мен нәтиже күтуге баулу;
- ұсынылатын әдебиеттерді анықтау;
- білім алушылардың тапсырмаларды өзара ауыстыруларын анықтау;
- білім алушылардың тапсырманы талдау критерийлері мен сабаққа қатысу дәрежелерін анықтау;
- БАӨЖ ұйымдастыру бойынша әртүрлі нысандары мен түрлерін әзірлеу;
- БАӨЖ тапсырмаларын таратып беру (семестр басында).

5.3.1.4 БАӨЖ ұйымдастыру, нысандары мен түрлері, олар бойынша тапсырмалар, шешілетін проблемалық міндеттер мен өзекті мәселелер силлабус пен ПОӘК "БАӨЖ тапсырмалары" 2.4 бөлімінде көрсетіледі (СМЖ.08.ПК.08).

5.3.1.5 Силлабуста әр пән бойынша семестрдегі өзіндік жұмыстың көлемі, тапсырмалардың саны мен сипаты, еңбек сыйымдылығына сай сағаты және тапсыру мерзімі, БАӨЖ орындау бойынша әдістемелік қамтамасыз ету (ұсынылатын әдебиет) көрсетіледі.

5.3.2 Білім алушылардың өзіндік жұмысының мазмұны мен нысандарын әзірлеу

5.3.2.1 Оқытушымен жоспарланған және силлабуста бейнеленген білім алушылардың өзіндік жұмыстары төмендегідей болуы мүмкін:

- оқу материалына кірмейтін, бірақ оқу бағдарламасына сәйкес міндетті қосымша тақырыптар дайындау;
- мәселелі күрделі дәріске дайындық;
- оқулықтар, құралдар және дәріс конспектілері бойынша өткен дәріс материалдарын қайта жасақтау;
- практикалық және семинар сабақтарына дайындық;
- зертханалық жұмыс нәтижелерін өңдеу және зертханалық жұмысқа дайындық;
- бақылау жұмысына, қорытынды және аралық бақылауға дайындық;

– есепті-графикалық тапсырмаларды және рефераттарды орындау, ғылыми баяндамаларға дайындық;

– курстық жобаны (жұмыс) орындау және оны қорғауға дайындық;

– БӨЖ түрі мен типіне сай эссе мен глоссарии жазу, топпен презентацияға немесе есеп беруге дайындық;

– ғылыми мақалаларға, білім алушылар рефераттарына, эссе, баяндамаларына сын пікір жазу;

– курста өткен терминдер бойынша сөздік пен кроссвордтар дайындау;

– күрделі тапсырма-есептер шығару;

– кәсіпорын, ұйым, шаруа қожалығы және т.б. қызметтерін модельдеу;

5.3.2.2 Білім алушылардың шығармашылық қабілетіне сәйкес, оқытушыларға да әр түрлі БӨЖ формаларын қолдану ұсынылады.

5.3.2.3 Әр пән бойынша БАӨЖ түрі мен формасын таңдауда оқытушылар осы Ережені есепке ала отырып, оқытылатын пәннің мақсаты мен тапсырмаларына сәйкес білім алушыларды дайындау сатысы мен өзіндік жұмысқа бөлінген сағат санына сай өткізіледі.

5.3.3. Білім алушының өзіндік жұмысына бөлінетін уақыт бюджеті

5.3.3.1 Өзіндік жұмысты жоспарлауда білім алушыны шамадан тыс жүктеуге жібермеу аса маңызды және осы жүктемеге бөлінген әрбір тапсырманың арасындағы уақыт мөлшерін тиімді үлестіру. Өзіндік жұмыстың әр түрі бойынша білім алушының уақыт бюджеті – білім алушыға ұсынылған нормативті тізімнің уақыт (сағат) шамасымен анықталады:

- Дәрістерге дайындық 1 сағат дәріске - 1 сағат;

- Практикалық және семинар сабақтарына дайындық 1 сағат сабаққа - 20 минут;

- Тақырыптық блок мәселелері бойынша білімді ағымдық бақылауға дайындық - 30 минут;

- Ауызша/жазбаша/тест тапсырмаларын пайдалану арқылы жүргізілетін аралық аттестаттауға дайындық - 1 сағат;

- Емтихан/сынақ тапсыру нысанында өткізілетін қорытынды аттестаттауға дайындық - 2 сағат;

- Көлемі 8-10 бет ғылыми баяндаманы орындау - 8 сағат (1 баяндамаға);

- Көлемі 10-15 бет реферат орындау - 15 сағат (1 рефератқа);

- Үлгілік есептеуді орындау - 10 сағат (1 тапсырмаға);

- Есептеу-графикалық жұмысты орындау - 20 сағат (1 тапсырмаға);

- Ғылыми зерттеудің проблемалық-бағытталған тақырыбы бойынша ғылыми-техникалық ақпаратты іздеу, талдау және құрылымдау - 20 сағат;

- Зерттеудің нақты материалдарын талдау және оларды өңдеу - 20 сағат;

- Ғылыми студенттік конференцияға хабарламамен ғылыми баяндама дайындау:

- мәтін көлемі 2-3 бет - 5 сағат;

- мәтін көлемі 4-5 бет - 10 сағат;

- Мәтін көлемі 2-3 беттен тұратын ғылыми мақала дайындау - 10 сағат;

- Көлемі 25-30 бетке дейінгі ғылыми есепті дайындау - 30 сағат;

- Курстық (бизнес) жұмысты/жобаны орындау (жоспар-кесте, түсіндірме жазба, жобаның графикалық бөлігі) - 30/40 сағат.

5.3.3.2 БАӨЖ-на бөлінген сағаттар негізінде әр оқытушы білім алушыға өзіндік жұмысты беру және қабылдау уақытын тапсырманың қиындық деңгейіне байланысты анықтауға құқылы. Әрбір жоғары мектеп БАӨЖ тапсырмалары оқу бағдарламалары құрылымына және бұл қызмет жоғары мектептің әдістемелік семинары жұмыстарының жоспарына енгізілуі тиіс.

5.3.4 Білім алушылардың жеке өзіндік жұмыстарын жоспарлау мен ұйымдастыру үшін оқытушыға арналған ұсыныстар

5.3.4.1 Білім алушының өзіндік жұмысы (БАӨЖ), білім алушының білім алуда шығармашылық ойлау қабілетін дамытатын және интеллектуалды инициативасын оятатын жеке жұмыс формасы ретінде:

– тапсырманы, курстық және дипломдық жобаны (жұмысты) орындауда, практикалық және зертханалық сабақтарға, коллоквиумға, семинарға, сынақ – емтихандарға аралық және қорытынды бақылауларға дайындалуда оқыту материалдарын тереңдетуді;

– ғылыми-ізденушілік және шығармашылық қабілетін дамыту мақсатында ғылыми-техникалық әдебиеттермен жұмыс жасаумен қатар өз бетінше ақпараттар іздеуде есептеу және жаңа техникалармен (компьютер, интернет т.б.) жұмыс жасауды;

– жұмыс уақытын ұйымдастыру мен жоспарлауға, мақсатқа жетуде шыдамдылық, төзімділікпен қатар, жаңа ақпаратты игеруде үздіксіз, жүйелі түрде дайындалуға, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеуді қарастырады.

5.3.4.2 Білім алушының пәннің сұрақтарын игеруі аудиториялық және аудиториядан тыс жұмыстарды орындауынан тұрады. Осыған орай өзіндік жұмысты ұйымдастыру үш негізгі құрамдас бөліктерге бөлінеді:

а) аудиториядан тыс жұмыс – негізінен білімалушының өз бетінше жұмыс жасауы (дәріс, практика және зертхана сабақтарына дайындалуы, реферат, баяндамалар жазуы, презентацияға дайындалуы, жаттығулар орындап, есептер шығаруы);

б) аудиториялық сабақтарда білім алушылардың белсенді жұмыс жасауы – білім алушының оқытушымен бірлесе отырып, жұмыс жасауы (үй тапсырмасын талдау, сабақ уақытындағы – тренинг, диспут, іскерлік ойындар, презентация, логикалық тапсырмалар, кейстер т.б.).

5.3.4.3 Егер өз бетінше дайындалу процесін екі бөлікке бөліп қарастырса, онда бірінші бөлікке білім алушының оқу материалын игеру, түсіну, қолдану деңгейін, екінші бөлікке білім алушылардың өткен материалдарды талдап, синтездеп, бағалауын жатқызуға болады.

5.3.4.4 БАӨЖ кезінде білім алушының өз бетінше жұмыс жасау деңгейіне және оны оқыту әдісіне сай ақпаратты материалдар қайта өндірілетін, реконструктивті-ікемді, ізденуші-эвристикалық, шығармашылық болып бірнешеге бөлінеді. БАӨЖ формасы мен әдістерін таңдауда оқытушы келесілерді негізге алады:

– *Қайта өндірілетін БАӨЖ* – естіген немесе көрген ақпараттарды есте сақтап, бекіту немесе қайта өңдеу. Қайта өңдеу жаттығулары базалық оқу материалдарын аз уақыт ішінде меңгеруге және оқытушының түсіндірме кестесі негізінде жүргізіледі.

– *Реконструктивті-ікемді* (немесе өз бетінше жаттықтыру) – дәлелдемелер, логикалық құрылымдағы, формулалар нұсқаларына байланысты тапсырмаларды орындау. Реконструктивті-ікемді тапсырмаларда оқытушы білім алушыларға белгілі бір мәселе қояды, ал білім алушылар ұсынылған нұсқалар ішінен мәселенің шешімін табулары тиіс.

– *Эвристикалық, ізденушілік* (күрделі өзіндік жұмыс). Эвристикалық әдіс білім алушының зерттеу сияқты қосымша білім көлемін өз бетінше тауып, ізденуі. Іздену тапсырмалары білім алушылардың шығармашылық қабілетін дамытумен байланысты. Кейбір мәселелер бойынша екі немесе одан да көп көзқарастарды салыстыру, хабарлама және баяндама тезистерін құру т.б. кезінде білім алушыдан білімділік пен шығармашылық еңбек талап етіледі.

– *Зерттеуші-шығармашылық жұмыс* – баяндама, ғылыми хабарлама, идея немесе тәжірибені жазу, эссе, әңгіме-сабақ, диспут, кеш, КТК сияқты шараларды өткізуге арналған әдістемелік нұсқау, топпен және жеке дайындалатын жоба презентациясына дайындық, курстық және дипломдық жұмыстар, шаруашылық келісім – шарт жұмыстары.

5.3.4.5 БАӨЖ түрін таңдау оқу пәніне, оның мақсаты мен тапсырмасына, тәжірибе қажеттілігі мен күрделілік дәрежесіне байланысты жүзеге асырылады. Өзіндік жұмыс тапсырмаларын әр оқытушы пән аралық байланысты пайдалана отырып (модульдік оқыту бағдарламасына сүйене отырып) дайындауға құқылы. Әр оқытушы жасалатын жұмысына сай өзіндік жұмыстың түрін өзі таңдайды.

5.3.4.6 Кейбір өзіндік жұмыс түрлерінің сипаттамасы:

Тақырып бойынша шолу дайындау – интернеттің ақпарат ресурстары мен қосымша материалдары көрсетілген тақырыпқа ұсынылатын 1-2 беттен тұратын қысқаша жазбаша шолу.

Глоссарий – берілген тақырып бойынша шетел тіліне аударылған қазақ және орыс тіліндегі терминдер мен түсініктердің қысқаша түсіндірмесі.

Сабаққа дайындық – білім алушының дәріс және практикалық материалдарды игерудегі, ұсынылған әдебиеттерді зерделеу, оқулықтардың түрлі бөлімдерінен мақалалардың қысқаша жазбасын түсіру сияқты өзіндік жұмыстың кәдімгі түрі.

Баяндамалар білім алушының қызықтырған сұрағын жете зерделеуіне, материалды ықшамды және қолжетімді етіп мазмұндауына, мәтінге пікірталас енгізуіне, ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу дағдыларын қалыптастыруына мүмкіндік береді.

Реферат – белгілі бір тақырыпта ғылыми жұмыстың, кітаптың мазмұны келтірілген немесе міндетті әдебиеттік шолуы көрсетілген баяндама түріндегі өзіндік жұмыстың мейлінше кең тараған түрі. Мейлінше қызғылықты және шығармашылық жұмыс *рефератты оппоненттеу* болып табылады, нәтижесінде дискуссия жүргізу мен сөйлеу, талдау өнерін меңгеруге болады.

Ағымдағы есеп пен аралық бақылауға дайындық – әңгімелесу, жазбаша және тестілеу түрінде оқылып жатырған пәннің әр түрлі тақырыптары бойынша білімін, дайындық деңгейін көрсетуге мүмкіндік береді.

Тестілеуге дайындық білім алушының тақырып немесе бөлімнің материалдарын мұқият зерделеуін қажет етеді, яғни белгілі бір терминдерге, ұғымдардың мазмұнына, алгоритмдерге, сол немесе басқа аймақтың ғалымдарының аттарына зейін аударуы тиіс.

Өз бетінше дайындалуға арналған *сұрақтар* жиналған материалдарды талдау негізіндегі жауап шегінде болуы мүмкін.

Эссе – білім алушының белгілі бір тақырып бойынша қысқаша пайымдауы. Эссенің айырықша ерекшелігі – жекешелілігі, оқытушы қойған сол немесе басқа мәселеде білім алушының өзіндік, шығармашылық ойлаудың қажеттілігі. Өзіндік жұмыстарға арналған эссенің тақырыптары оқытылып жатырған пәннің нақтылы сұрақтары болуы қажет. Оқытушы үшін бірінші кезек сол немесе басқа мәселеге қатысты білім алушының жеке пікірі маңызды болуы тиіс.

Мақсат ағашын құру үшін білім алушыға мәселені таңдау және деңгейі бойынша мақсатты анықтау; әр деңгейдің тапсырмасын анықтап, нақты жоспарлар құру; кәсіпорын мақсатын анықтау үшін ұйымдық құрылымды анықтау; тапсырманы бақылау формалары мен жұмыс сапасын анықтау шараларын жүзеге асыру ұсынылады.

Презентация – білім алушының таңдаған тақырыбы бойынша өз түсінігін немесе түсінбеген аспект сұрақтарын ортаға салып, талдауы; презентация білім алушының тақырыпты кәсіби тұрғыда қаншалықты аша алғандығына, айналасындағылардың қызығушылығын оята алу қабілетіне байланысты бағаланады.

Нақты жағдайлар – білім алушыға берілген мәселе бойынша сұраққа жауап беру үшін әр түрлі қарапайым және күрделі жағдайлар ұсынылады; жоғары деңгейде дайындығы бар білім алушы өз кейсін дайындауына болады.

Іскерлік ойындар – білім алушыға болашақта кәсіби дағдыға қалыптасуына үлкен көмегін тигізеді. Кейбір іскерлік ойындарға үй жұмысын дайындау, кітапхана қорын, интернет-ресурстарын немесе басқа да өндіріс көздерін пайдалану арқылы жалғастыру ұсынылады.

Іскерлік ойынға дайындалу – білім алушыға болашақта кәсіби дағдыға қалыптасуына көмегін тигізуіне байланысты рөлдерді тарату, материалдарды жинақтау болып табылады. Нәтижелерді рәсімдеуде жинақтап қорыту, нақты қорытындылар мен ұсыныстар құрастыруды талап етеді.

Топтық жоба – топтың саны 3-7 адамнан аспауы және әр топ өз жобасын жеке дайындауы керек.

Жеке жоба – мейлінше дайындығы мол білім алушы тапсырманы өз қалауы бойынша орындайды; жұмыс тақырыптың өзектілігі мен зерттеушілік сипатына байланысты ерекшеленуі тиіс; жоба нәтижесін білім алушылардың конференциясына ұсынуға болады.

Семестрлік (бақылау) жұмыстары білім алушының өзіндік жұмысына арналған материалды зерделеу мақсатында, сонымен қатар пәннің аумақты тақырыптары және бөлімдері бойынша алған білімдерін бекіту мақсатында жүргізіледі.

Курстық жоба (жұмыс) – белгілі бір тақырыпқа өзіндік зерттеулер мен есептер жүргізу, орындау барысында білім алушы ғылыми, оқу және арнайы әдебиеттермен, құжаттармен, анықтама материалдарымен жұмыстанудың дағдыларын қалыптастырады, іздеу қызметі, өңдеу, жинақтап қорыту, ақпаратты талдау әдістерін меңгереді, нақты бір пән бойынша білім алады.

Ағымдық бақылау түрлері және бағалау критерийлері бойынша ұсынымдар: коллоквиум, бақылау жұмысы, баяндама, конспект, семинар, ғылыми мақала, реферат, жоба, эссе, кейс-стади және т.б..

5.3.4.7 БАӨЖ тапсырмасының деңгейі мен күрделілігі оқыту курсына тәуелді және олардың мақсатты бағытталуын анықтайды. Бастапқы 1-2 курстарда өзіндік жұмыстың мақсаты дәріс пен семинар сабақтарында алған білімдері мен шеберлігін кеңейту және бекіту болып табылады. Бұл жағдайда БӨЖ өткізудің келесі түрлері ұтымдырақ болып есептеледі: эссе жазу – қандайда бір түсініктің қисынын келтіру, тақырып бойынша шолу жасау, глоссарий, есептердің шешімін табу.

Жоғарғы курстарда білім алушылардың өзіндік жұмыстарының әдістемелік мазмұны болашақ маманның нақты практикалық мәселелерді шеше алуына бағытталуы тиіс. Осы жағдайда оқыту үрдерісінде «кейс-стади» технологиялары, өнертапқыш есептерінің шешімінің теориялары (ТРИЗ), кешенді технологиялық тапсырмалар, өндіріске байланысты жобаларды орындау сияқты БӨЖ түрлері қолданылған ұтымды болып келеді. Бұл үдерісте білім алушы өзінің академиялық білімін ғана емес, сонымен қатар мәселені шешуде өзінің дәстүрлі емес жолдары мен жаңашыл ойлауын көрсетуіне мүмкіндігі ашылады.

5.3.5 Өзіндік жұмыстың орындалуын бақылау және бағалау

5.3.5.1 БАӨЖ-н бақылауда нақты шаралар анықталып, уақыты белгіленген және аудиториялық, ағымдық және аралық бақылауларды ұйымдастыруға бірден бір себеп.

5.3.5.2 БАӨЖ-н бақылау білім алушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастырудың негізгі элементі болып табылады:

- Жоғары мектептегі БАӨЖ сабақтарын өткізу кестесі;
- БӨЖ тапсырмаларын тапсыру кестесі (нені, қашан оқу керек және қашан, қандай формада есеп беру керек);
- сессияда БАӨЖ түрлері мен бақылау әдістері әр бақылау формасы бойынша уақыт бюджетін есепке ала отырып нақты көрсетілуі тиіс;
- Жоғары мектеп білім алушылардың игеріп жатырған әр пән көлемінде БАӨЖ-дің еңбек сыйымдылығы, бағасы, саны бойынша біріңғай жүйесін өңдеуге тырысулары қажет.

5.3.5.3 БАӨЖ бойынша әрбір тапсырма 100 балдық шкаламен бағаланады. Өзіндік жұмыстың соңғы жетістігі білім алушының аттестациялық кезең (семестр) ағымындағы алған барлық бағаларының орташа арифметикалық мәнімен есептеледі және міндетті түрде аттестациялық және семестрлік рейтингте ескеріледі.

5.3.6 Өзіндік жұмысты тиімді ұйымдастыру үшін білім алушыға ұсынылатын нұсқау

5.3.6.1 Өткен дәріс, практикалық және зертханалық сабақтар материалдарын зерделеу өзіндік жұмыстың маңызды түрінің бірі болып табылады. Материал мейлінше толық қамтылған болса, білім алушыға соғұрлым өзіндік жұмысты орындау жеңілрек болады. Өткен дәріс материалдары бойынша алғашқы күннен бастап неғұрлым күнделікті, жүйелі жұмыс жасалса, келесі дәріс материалдарын жақсы түсініп, практика, зертхана сабақтарын меңгеруге мүмкіндік туады.

Материалды зерделеу әдістері:

- жұмыс орынын таңдау;
- егер үйде жұмыс жасауға мүмкіндік болмаса, университет кітапханасының оқу залы немесе қалалық кітапхана қызметін пайдалануы;
- дәріс конспектілері қол астында болуы;
- қолында курс бағдарламасы болуы;
- ұсынылған әдебиеттер тізімін (оқулық, нұсқау, есептер жинағы), қажетті жағдайда керек-жарақтар, материалдар мен құрал-жабдықтарды пайдалануы керек.
- дәріс материалдарын сабақ өткен күннен қалдырмай қайта өңдеу қажет, себебі кейінге қалдырса, ұмытылып қалуы мүмкін;

– конспектімен жұмыс жасау кезінде міндетті түрде әдебиетке сілтемелер жасап отыру керек (бұл емтихан кезінде көп көмектеседі), сонымен қатар қажетті толықтырулар мен түзетулер енгізуге болады;

– тақырып бойынша жұмыс әбден түсініп, материалдарды толық есте сақтағанға дейін дайындалуды қажет етеді;

– тақырыпты талдауда оқулықтар мен нұсқауларда берілген мысалдарды қарастырып, есептердің шығарылу әдістерін меңгеру қажеттілігі туындайды;

– егер тақырыпқа дайындалу кезінде түсінбеген сұрақтар туындаса, кезекті дәріс, практикалық, БАӨЖ және т.б. сабақтары уақытында оқытушыдан сұрауға болады.

5.3.6.2 Жеке үй тапсырмасы (ЖҮТ) білім алушыларға практикалық сабақ кезінде беріледі. Үй тапсырмасын орындау мақсаты практикалық сабақтар сұрақтарының шешімін теориялық біліммен ұштастыру болып табылады.

Тапсырманы орындау әдісі:

- өзіндік тапсырмаға берілген тақырып бойынша дәріс материалдарын қайта өңдеп, зерделегеннен кейін дайындалуға болады;

- есеп шығаруға отырмас бұрын, берілген шартымен толық танысу;

- есеп шығару немесе тапсырманы орындау жоспарын жасау;

- есеп шығаруда қажетті формулаларды қолдану;

- формулалардың құрамындағы физикалық шамалардың мазмұнына тағы бір шолу жасау;

- тапсырма немесе есеп шешімін табуда бірінші кезекте жалпы түрде, кейін әріптік нұсқалардың сандық мәнін келтіру;

- нәтиже бойынша аралық және қорытынды шешімдердің бірлік өлшемін көрсету;

- шешімнің дұрыстығына талдау жасау.

5.3.6.3 Практикалық сабақтарға дайындық – көптеген пәндер бойынша практикалық сабақтар оқу жұмысының маңызды түрінің бірі болып табылады (дәріс сабағы болмағанда), ол БАӨЖ-дің негізгі түрі және жұмыстың бұл түрі «білім-іскерлік-дағды» бірінғай кешенін қалыптастыруға, тәжірибеде теориялық білімін пайдалануға ықпал етеді.

Практикалық сабаққа дайындалу әдісі:

- аудиториядағы өзіндік жұмысты орындау үшін қажетті мағлұматтармен қамтылу;

- сабаққа міндетті, тұрақты қатысып, дайындалып жүру;

- өткен тақырыптар бойынша негізгі теориялық ережелерді еске түсіріп отыру;

- теориялық курс бойынша аттестация және қайта тапсыру кезінде негізгі теориялық ережелерді қайталап, оқулықтағы мысалдар мен формулаларды еске түсіріп, пайдалана білу;

- егер қажеттілік туындап жатса, сабаққа есептер жинағын, материалдар мен әртүрлі прибор құралдар әкеліп, пайдалану қажет.

Сабаққа деген жақсы дайындық білім алушының аудиторияда белсенді жұмыс жасауына және сол жасаған жұмысынан өзі қанағат алуына мүмкіндік береді.

5.3.6.4 Коллоквиумға дайындық (әңгімелесу) кейбір пәндерден білім алушының курс бойынша теориялық бөлімін меңгеру дәрежесін бағалау және кейбір сұрақтар мен жағдайларды өзіндік қайта өңдеу мақсатында жүргізіледі.

Коллоквиумға дайындық әдістемесі – коллоквиумға енгізілген сұрақтарға дайындалу кезінде өткен теориялық материалдарды қайта еске түсіру немесе стандарттағыдай ия болмаса өзгертілген жағдайда да қажетті деңгейі игерілу және қолданылу мүмкіндігі туындайды.

5.3.6.5 Зертханалық жұмыстарға дайындық. Көптеген пәндерден зертханалық жұмыстар жүргізіледі. Сабақтың жүргізілу мақсаты:

- теориялық білім мен тәжірибе бірлігінің байланысын дәлелдеу;

- аспаптар, құрал-жабдықтармен жұмыс жасау біліктілігін үйрету;

- монтаж жасау және жұмыс сызбанұсқаларды дайындау біліктілігін қалыптастыру;

- машина, аспап, құралдар мен аппараттарды қосуды үйрету;

- алынған нәтижені өз бетінше талдап, оның теориямен сәйкестігін салыстыруға үйрету;

- ғылым ретінде білім алушының зертханалық практикүмға деген қызығушылығын тудыру.

Білім алушының теориялық білімді игеру дәрежесі мен зертханалық жұмысты орындауға дайындығын бағалау, сауалнама өткізу негізінде жүргізіледі.

Зертханалық жұмысты орындау кезінде білім алушыдан тәртіп пен техникалық қауіпсіздік ережесін қатаң сақтау талап етіледі.

Зертханалық жұмысты орындау кезінде білім алушыларға қолдану үшін әдістемелік нұсқаулар беріледі. Білім алушы әдістемелік нұсқауды алдын ала дайындап, аудиториялық сабақтан бұрын зертханалық жұмыс туралы жұмыс дәптеріне қажетті жазбаларды тіркеу қажет.

Білім алушы зертханалық жұмысты қорытындылауда алынған нәтижені талдап, есебін қорғауы тиіс. Жұмысының есебін тапсырмаған білім алушы ереже бойынша келесі жұмысқа жіберілмейді.

5.3.6.6 Бақылау жұмысына дайындық.

Бақылау жұмысын жүргізудің мақсаты:

- білім алушының ағымдағы үлгерімін тексеру;
- топ білім алушыларының сабаққа дайындығын тексеру;
- үлгере алмайтын білім алушылармен жұмыс жасау шараларын ұйымдастыру болып табылады.

Бақылау жұмысына дайындалу үшін білім алушылар:

- бақылау жұмысының тақырыбын білулері;
- берілген тақырып бойынша теориялық материалдар мен негізгі формулаларды және есептер шығару әдістерін есіне түсіруі;
- практикалық сабақтарда қарастырылған есептерді, оқулықтардағы мысалдарды қайта қарап, қайталау жұмысын жасауы тиіс.

Егер де бірінші дәрістен бастап өткен материалдармен жүйелі түрде жұмыстанатын болса, бақылау жұмысына дайындыққа өте көп қиналмауына және көп уақыт жоймауына себеп болады.

5.3.6.7 Курстық жобаны (жұмысты) орындауда білім алушы ПОӘК-нінің құрамына кіретін әдістемелік нұсқауды жетекшілікке алуы тиіс.

Тапсырманы орындау тәртібі:

- жоғары мектептен (оқытушыдан) курстық жұмыс немесе жоба тақырыбын алу;
- өзіндік жұмыс кестесіне сай тапсырманы берілген мерзімде орындау;
- тапсырманы орындау кезінде қиындықтар туындаса, сәйкес тақырыпты қайта қарап, тапсырманы орындауға қайта отыру керек;
- егер бұдан кейін де қиындықтар кездесіп жатса, білім алушы оқытушы кенесіне жүгіне алады;
- алынған қорытынды немесе шешімді талдау;
- қорғауға дайындық кезінде сәйкес теориялық ережелерді тексеріп, қажет жеріне өзгертулер енгізу;
- тапсырманы орындауда қолданылған әдістердің дұрыстығына көз жеткізу;
- тапсырма мерзімінде қорғалуы тиіс, олай болмаған жағдайда тапсырма академиялық қарыздар есебіне кіреді.

5.3.6.8 Өзіндік жұмысты орындауға берілетін уақыт шектеулі болғандықтан, білім алушы жұмысты жоспарлай, біліктілікті арттыра, тәжірибе жинақтай, өнімді жұмыс жасай және еңбекке қабілетін сақтау мақсатында демала білуі тиіс. Сондықтан білім алушылардың өзіндік жұмысын орындау әдісін дайындауда жоғары мектеп және әр оқытушы жауапкершілігі арта түседі.

5.4 Үдерісті басқару және мониторинг (бағалау) әдістері

БАОӘЖ сабақтарын өткізуді ЖМЖ, ИД тарапынан бақылау.

Жоғары мектеп отырыстарында жауапты адамдардан (ЖМЖ) ақпараттарды тыңдау.

Сауалнама жүргізу және т.б. арқылы білім алушылардың пікірлерін анықтау.

6 Құжаттама

БАОӘЖ сабақтарын өткізу журналы

ПОӘК

БАОӘЖ сабақтарын өткізу кестесі

7 Сілтемелер

«Білім туралы» ҚР заңы 27 шілде 2007 ж. № 319-III;
Оқу процесін кредиттік оқыту технологиясы бойынша ұйымдастыру ережелері. ҚР Білім және ғылым министрінің бұйрығы 20 сәуір 2011 ж. № 152;
Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары. ҚР Ғылым және жоғары білім алу министрінің 20.07.2022 ж. № 2 бұйрығымен бекітілген;
«Жәңгір хан атындағы БҚАТУ» КеАҚ-ның 2019-2023 жылдарға арналған даму бағдарламасы;
СМЖ.08.ПК.05 Университетте оқу процесін ұйымдастыру;
ҚР СТ ИСО 9001-2016 Сапа менеджментінің жүйелері. Талаптар.

Қосымша 1

Бекітемін _____ институтының директоры

(аты-жөні)
« _____ » _____ 20__ ж.

20__ - 20__ оқу жылындағы _____ жоғары мектеп бойынша білім алушылардың оқытушымен өзіндік жұмыс кестесі

№	Оқытушының аты-жөні, тегі	Пәң атауы	Лек (топты көрсету)	Өткізу уақыты		
				апта	күні	Уақыты

Жоғары мектеп жетекшісі _____ (аты-жөні)
« _____ » _____ 20__ ж.

УТВЕРЖДАЮ

Председатель правления – ректор
НАО Западно-казахстанского
аграрно-технического университета
имени Жангир хана

А.М. Наметов
« 26 » 2022 г.

ПОЛОЖЕНИЕ О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

**ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ
РАБОТЫ ОБУЧАЮЩИХСЯ**

СМК.08.ПД.12

Редакция № 04
Экземпляр №__

Разработано: 22.08.2022. Алмагамбетова М.Ж. Закирова Ф.Б.	Согласовано: 25.08.2022. Губашев Н.М. Ихсанов Е.Б.	Введено: 27.08.2022. Взамен: СМК.08.ПД.12. от 06.09.2019 г. Пересмотр: 27.08.2022.
---	--	--

Содержание:

- 1 Цель
- 2 Применение
- 3 Термины и сокращения
- 4 Ответственность и полномочия
- 5 Описание
- 6 Документация
- 7 Ссылки

Изменения				
№	Дата введения	Номер страниц	Разработчик	
			ФИО	Подпись

1. Цель

Настоящее положение разработано в целях методического содействия в организации самостоятельной работы обучающихся в Западно-Казахстанском аграрно-техническом университете им. Жангир хана (далее - университет).

2. Применение

Настоящее положение действительно для всех структурных подразделений университета, реализующих, координирующих образовательный процесс, профессиональные учебные программы высшего и послевузовского образования, а также для специализированных структурных подразделений по учебно-методической работе.

3. Термины и сокращения

3.1 Термины

3.1.1. Термины и определения, применяемые в настоящей процедуре, соответствуют СТ РК ИСО 9001-2016 Системы менеджмента качества. Требования и СМК.07.ДП.01 – Документирование информации. При описании процесса используются следующие термины:

Обязательный компонент – перечень учебных дисциплин и соответствующих минимальных объемов кредитов, установленных государственными общеобязательными стандартами образования и изучаемых студентами в обязательном порядке по программе обучения.

Рабочий учебный план (РУП) – документ, разрабатываемый организациями образования самостоятельно на основе типового учебного плана специальности и индивидуальных учебных планов обучающихся.

Самостоятельная работа обучающегося (СРО) – работа по определенному перечню тем, вопросов, отведенных на самостоятельное изучение, обеспеченных учебно-методической литературой и рекомендациями, контролируемая в виде тестов, контрольных работ, коллоквиумов, рефератов, сочинений и отчетов; в зависимости от категории обучающихся она подразделяется на: СРО - самостоятельная работа обучающегося, СРМ - самостоятельная работа магистранта и СРД- самостоятельная работа докторанта; весь объем СРО подтверждается заданиями, требующими ежедневной самостоятельной работы;

Самостоятельная работа обучающегося под руководством преподавателя (СРОП) – внеаудиторная работа обучающегося под руководством преподавателя, проводимая по утвержденному графику; в зависимости от категории обучающихся она подразделяется на: СРОП – самостоятельная работа обучающегося под руководством преподавателя, СРМП – самостоятельная работа магистранта под руководством преподавателя и СРДП – самостоятельная работа докторанта под руководством преподавателя.

3.2 Сокращения

3.2.1. В положении используются сокращения, предусмотренные в СМК.07.ДП.01 – Документирование информации.

3.2.2. При описании процесса также используются следующие сокращения:

ИП – Индивидуальный план

ДВО – Дополнительные виды обучения

ООД – Общеобразовательные дисциплины

ПД – Профилирующие дисциплины

ОП – Образовательная программа

СРО – Самостоятельная работа обучающихся

СРМ – Самостоятельная работа магистрантов

СРОП – Самостоятельная работа обучающихся под руководством преподавателя

СРМП – Самостоятельная работа магистрантов под руководством преподавателя

С – Силлабус

4. Ответственность и полномочия

1. Определение бюджета времени на СРО в соответствии с трудоемкостью конкретных видов работ и форм контроля проводит ППС, ответственным за исполнение является РВШ, записи отражаются в УМКД (СМК.08.КП.08).
2. Разработку заданий и форм проведения СРО осуществляет ППС, ответственным является РВШ, записи отражаются в УМКД (СМК.08.КП.08).
3. Определение срока проведения СРОП выполняют ППС и РВШ, управляет процессом ДИ, сроки проведения указываются в графике проведения СРОП.
4. Проведение СРОП выполняет ППС, ответственным за исполнение является РВШ, записи фиксируются в журналах проведения СРОП.
5. Контроль за выполнением графика и качеством проведения СРОП осуществляет УАВ, ответственные - ППС, РВШ.

5. Описание

5.1 Общие положения

5.1.1 Цели СРО - формирование у обучающихся навыков к самостоятельному творческому труду в рамках выбранной образовательной траектории, умения решать профессиональные задачи с использованием различных современных средств, потребности к непрерывному самообразованию и совершенствованию своих знаний; приобретение опыта планирования и организации рабочего времени и расширение кругозора.

5.1.2 Задача кредитной технологии обучения состоит в развитии у обучающихся способностей к самоорганизации и самообразованию. Соответственно реализуются следующие типовые циклы работы преподавателя и обучающихся:

- типовой единичный цикл работы преподавателя с обучающимся (РПО) включает следующие три основные функции.

Первая функция преподавателя – установочная (введение в тему, постановка цели, задач, описание практической полезности, сущности и взаимосвязи основных разделов содержания материала, рекомендаций по работе с учебно-методическими пособиями и др.). Этого должно быть достаточно для дальнейшей самостоятельной работы обучающихся.

Вторая функция преподавателя – консультативно-корректировочная. Она состоит в оказании консультативной помощи в реализации учебных действий в самостоятельной работе обучающихся, проведении индивидуальных консультаций и осуществлении соответствующих корректировочных действий. Данную функцию в образовательном процессе выполняют тьюторы.

Третья функция преподавателя – контрольно-оценочная. Она предполагает проведение оценивания знаний, умений и навыков обучающихся в различных формах (письменный или устный экзамен, тестирование и др.), организацию диалога по выявлению их основных затруднений, демонстрацию преподавателем «правильных» действий, взаимодействия, эталонных способов работы в позиции эксперта или контролера.

- типовой единичный цикл СРОП включает следующие четыре основные функции.

Первая – предполагает реализацию активного восприятия обучающимся информации преподавателя, полученной в период установочных занятий по учебной дисциплине.

Вторая функция предполагает, что обучающиеся самостоятельно, на основании рекомендаций преподавателя, изучают учебно-методические пособия, литературные источники, выполняют домашние задания, контрольные и курсовые работы и т.д.

На этом этапе от обучающихся требуется знание методов работы, фиксация своих затруднений, самоорганизация и самодисциплина.

Третья функция обучающихся состоит в анализе и систематизации своих затруднительных ситуаций, выявлении причин затруднений в понимании и усвоении ими учебного материала, выполнении других учебных действий. Обучающихся переводят неразрешимые затруднения в систему вопросов для преподавателя (ранжируют их, упорядочивают, оформляют), строят собственные версии ответов на эти вопросы.

Четвертая функция обучающихся состоит в обращении к преподавателю за соответствующими разъяснениями, советами, консультациями.

5.1.3 СРО включает следующие виды самостоятельной деятельности:

- самостоятельное выполнение заданий на лабораторных и практических занятиях;
- изучение учебного материала в соответствии с графиком самостоятельной работы (по конспектам, учебной и научной литературе, материалам периодических изданий, интернет-материалам и т.д.);
- написание курсовых работ (проектов), рефератов, докладов, рецензий, обзора литературы и других видов письменных работ;
- выполнение переводов с иностранных языков;
- выполнение учебно-исследовательской (на младших курсах) и научно-исследовательской (на старших курсах) работы;
- выполнение различных видов самостоятельной работы во время профессиональных практик;
- другие виды самостоятельной работы, специальные для конкретной учебной дисциплины и специализации: конкурсы самостоятельных работ по дисциплинам кафедр.

5.1.4 СРОП - деятельность обучающегося с участием преподавателя, успешная реализация которой зависит от технологии организации занятия. В ходе проведения СРОП обучающийся вступает в диалог с преподавателем и выступает как активный участник учебного процесса, стремящийся приобрести навыки свободного критического мышления, умения аргументировать и отстаивать свои позиции.

5.1.5 Могут быть предусмотрены две формы проведения СРОП: групповые и индивидуальные.

5.1.6 Функции групповых занятий СРОП:

- по материалам дисциплины: проведение дискуссий, защита рефератов и докладов, заполнение информационных таблиц, проведение деловых игр, составление производственных ситуаций, организация круглого стола и др.
- работа над домашними заданиями, расчетно-графических и семестровыми заданиями
- анализ и решение наиболее сложных задач
- групповая консультация по разделам курсовых работ
- групповые контрольные мероприятия (тестирование, контрольные работы).

5.1.7 Функции индивидуальных СРОП:

- консультация по учебной литературе, по подготовке научных докладов, рефератов, эссе, бизнес-плана, по написанию и разработке кейс-стади
- консультация по расчетно-графическим, семестровым заданиям и курсовым работам (проектам)
- консультация по вопросам рубежного контроля, промежуточной аттестации
- консультация по подготовке групповых проектов, презентации, эссе, круглого стола, деловых игр и др.
- консультация для анализа результатов лабораторных и практических работ
- сдача заданий по пропущенным занятиям
- индивидуальные контрольные мероприятия

5.1.8 Занятия СРОП проводятся в соответствии с утвержденным графиком.

5.1.9 Виды, объем и содержание заданий по самостоятельной работе устанавливаются высшей школой на основании изучения бюджета времени и в соответствии с учебными планами, syllabusами дисциплин.

5.1.10 Организация обучения обучающихся общим методам и приемам самостоятельной работы возлагается на высшие школы, а специфическим приемам - на преподавателей каждой учебной дисциплины.

5.2 Требования к составу входных и внутренних данных процесса, к ресурсам

5.2.1 Входными данными являются – С;

5.2.2 Выходными данными являются:

- журналы по СРОП.

5.2.3 Требования к необходимым времени и трудоемкости процесса организации СРО устанавливаются в ходе осуществления процесса ответственными за отдельные этапы работ.

5.3 Порядок проведения работ

5.3.1 Планирование самостоятельной работы обучающихся

5.3.1.1 Роль директората институтов в организации самостоятельной работы:

- выработка рекомендаций по совершенствованию организации самостоятельной работы обучающихся;

- отслеживание обеспеченности СРО методическими указаниями и рекомендациями;

- разработка плана издания методических указаний и рекомендаций по СРО.

5.3.1.2 Функции высших школ в организации СРО:

- определение объема (в часах) каждого вида СРО в зависимости от сложности задания, специфики дисциплины, специальности;

- составление графика проведения преподавателями кафедры занятий СРОП;

- организация семинаров и консультаций с ППС по вопросам методического обеспечения самостоятельной работы;

- осуществление контроля за соблюдением нормативов при планировании СРО каждым преподавателем;

- контроль за выполнением графика проведения СРОП;

- реализация мониторинга СРО по дисциплинам высшей школы.

5.3.1.3 Планирование СРО каждым преподавателем включает:

- определение бюджета времени на СРО в соответствии с трудоемкостью конкретных видов работ и форм контроля;

- разработку заданий для СРО;

- установку времени консультаций по СРО в соответствии с учебной нагрузкой;

- выработку требований и форм мотивации, которые должны нацелить обучающегося на необходимость выполнения заданий; на соблюдение сроков сдачи заданий; на подготовку и ответственность перед участниками в случае выполнения группового проекта;

- определение рекомендуемой литературы;

- определение взаимозаменяемости заданий;

- определение степени участия и критериев анализа задания;

- разработку различных форм и видов организации СРО;

- выдачу заданий СРО (начало семестра);

5.3.1.4 Организация, формы и виды СРО, задания по ним, решаемые проблемные задачи и актуальные вопросы регламентируются в разделе 2.4. «Задания СРО» силлабуса и в УМКД по каждому курсу (СМК.08. КП.08).

5.3.1.5 В силлабусе по каждой дисциплине указываются объем предстоящей самостоятельной работы в семестре, количество и характер заданий, их трудоемкость в часах и сроки выполнения, методическое обеспечение (рекомендуемая литература) по выполнению СРО.

5.3.2 Разработка форм и содержания самостоятельной работы обучающихся

5.3.2.1 К планируемой преподавателем и отраженной в силлабусе самостоятельной работе относятся:

- изучение дополнительных тем, не вошедших в лекционный материал, но обязательных согласно учебной программе;

- подготовка к проблемным лекциям;

– закрепление пройденных лекционных материалов по конспекту лекций, учебникам и пособиям;

– подготовка к практическим и семинарским занятиям;

– подготовка к лабораторным работам, обработка результатов лабораторных работ;

– подготовка к промежуточному и итоговому контролю, к контрольным работам;

– подготовка к научным докладам, выполнение рефератов и расчетно-графических заданий;

– выполнение курсовых проектов (работ) и подготовка к их защите;

– подготовка группового отчета или презентации, написание эссе и глоссария, и т.п. в соответствии с имеющимися типами и формами СРО;

– рецензирование научных статей, взаимное рецензирование рефератов, эссе, докладов;

– составление словарей и кроссвордов по терминам курса;

– решение задач повышенной сложности;

– моделирование деятельности предприятия, организаций, крестьянского хозяйства и др.

5.3.2.2 В зависимости от творческой индивидуальности, как обучающихся, так и преподавателей рекомендуется применение различных форм СРО.

5.3.2.3 Выбор формы и вида СРО по каждой дисциплине проводятся в соответствии с целями и задачами изучения дисциплины, уровнем подготовки обучаемого контингента, количеством часов, отведенных на самостоятельную работу и с учетом настоящего Положения.

5.3.3 Бюджет времени на самостоятельную работу

5.3.3.1 При планировании самостоятельной работы очень важно не допустить перегрузку обучающихся и распределить количество времени, выделяемого на данный вид нагрузки, между отдельными заданиями. Определить бюджет времени обучающегося по каждому виду самостоятельной работы можно исходя из примерного перечня рекомендуемых нормативов времени (в часах) на обучающегося:

- подготовка к лекциям - 1 час на 1 час лекции;

- подготовка к практическим и семинарским занятиям - 20 минут на 1 час занятия;

- подготовка к текущему контролю знаний по вопросам тематического блока - 30 минут;

- подготовка к промежуточной аттестации, проводимой с использованием тестовых заданий/устно/письменно - 1 час;

- подготовка к итоговой аттестации, проводимой в форме сдачи экзамена/зачета - 2 часа;

- выполнение научного доклада объемом 8-10 страниц - 8 часов (на 1 доклад);

- выполнение реферата объемом 10-15 страниц - 15 часов (на 1 реферат);

- выполнение типового расчета - 10 часов (на 1 задание);

- выполнение расчетно-графической работы - 20 часов (на 1 задание);

- поиск, анализ и структурирование научно-технической информации по проблемно-ориентированной теме научного исследования - 20 часов;

- анализ фактических материалов исследования и их обработка - 20 часов;

- подготовка научного доклада с сообщением на научной студенческой конференции:

- с объемом текста 2-3 страницы - 5 часов;

- с объемом текста 4-5 страниц - 10 часов;

- подготовка научной статьи с объемом текста 2-3 страницы - 10 часов;

- подготовка научного отчета объемом до 25-30 страниц - 30 часов;

- выполнение курсовой (бизнес) работы/проекта (план-график, пояснительная записка, графическая часть проекта) - 30/40 часов.

5.3.3.2 Приведенная градация норм времени (в часах) на СРО - это усредненные значения, и каждый преподаватель имеет право самостоятельно определять время, отводимое на выполнение выдаваемого им задания в соответствии с уровнем сложности. В каждой высшей школе может быть организована работа по исследованию затрат времени обучающимся на выполнение всех объемов работ, заложенных учебной программой, с целью оптимизации структуры и трудоемкости СРО.

5.3.4 Рекомендации преподавателям для организации и планирования самостоятельной индивидуальной работы обучающихся

5.3.4.1 Самостоятельная работа обучающихся, как форма индивидуальной работы, побуждающая интеллектуальную инициативу и развивающая творческое мышление во всех видах познавательной деятельности, предусматривает:

– углубление и закрепление учебного материала при выполнении заданий, курсовых и дипломных проектов (работ), подготовки к практическим и лабораторным занятиям, коллоквиумам и семинарам, зачетам и экзаменам, промежуточному и итоговому контролю;

– приобретение навыков работы с научной и технической литературой, вычислительной техникой, проведение эксперимента, самостоятельный поиск информации, развитие научно-исследовательских и творческих способностей;

– воспитание трудолюбия, постоянной готовности к поиску и освоению информации, то есть непрерывности и систематичности обучения, терпеливой настойчивости и целеустремленности, умения планировать и организовывать рабочее время.

5.3.4.2 Освоение программных вопросов дисциплины складывается из аудиторной и внеаудиторной работы обучающихся. В связи с этим в организации самостоятельной работы рекомендуется выделять три основные составляющие, это:

а) внеаудиторная работа, где основная роль отводится обучающемуся (это может быть подготовка к лекционным, практическим и лабораторным занятиям, написание рефератов и докладов, подготовка презентаций, решение задач, упражнений и др.);

б) активная работа на аудиторных занятиях, и занятиях СРОП, при этом свои роли отводятся и преподавателю и обучающемуся. Это может быть синтез домашней подготовки к занятиям и самой работы во время занятия – тренинг, диспут, деловая игра, презентации, логические задачи, кейсы и т.д.;

5.3.4.3 Следует учесть, что процесс самостоятельного изучения на первом, репродуктивном уровне организации самостоятельной работы, должны соответствовать таким степеням усвоения учебного материала, как знание, понимание, применение, а на следующем этапе – проведение СРО на продуктивном уровне, задания должны соответствовать таким категориям уровней усвоения, как анализ, синтез, оценка.

5.3.4.4 Самостоятельная работа предполагает в первую очередь, работу с информационными материалами, которую в соответствии с уровнем самостоятельной деятельности обучающихся и метода обучения можно подразделить на: воспроизводящие, реконструктивно-вариативные, частично-поисковые и эвристические, творческие. При выборе форм и методов СРО преподавателю следует руководствоваться приведенной ниже градацией:

– *Воспроизводящие СРО* - воспроизведение прослушанной или увиденной информации для запоминания и закрепления. Воспроизводящие упражнения строятся на основе схемы рассуждений преподавателя и позволяют за короткий срок усвоить базовый учебный материал. Могут планироваться для обучающихся любого года обучения, но не развивают способность творчески и конструктивно мыслить.

– *Реконструктивно-вариативные* (или тренировочные самостоятельные) – выполнение заданий, связанных с вариантами формул, логических построений, доказательств, обобщений и т.д. В реконструктивно - вариативных заданиях преподаватель ставит перед обучающимися проблему, а обучающиеся сами решают ее, выбирая ответы из предложенных вариантов.

– *Поисковые, эвристические* (самостоятельные работы повышенной сложности). Эвристические методы, так же как и исследовательские, предполагают самостоятельный поиск обучающимся объема недостающих знаний. Поисковые задания связаны с развитием творческих способностей обучающихся. Самостоятельное решение отдельных частей проблемы, требующие при выполнении умений и навыков творческого труда, например, сравнение двух или более точек зрения, составление тезисов доклада и сообщения, подготовка развернутых планов ответа к семинару с приложением краткого библиографического указателя и т.д.

– *Исследовательские, творческие работы* – доклады, научные сообщения, описание опыта или идеи, эссе, методические разработки для проведения мероприятия (занятия, беседы, диспута,

вечера, КВН), подготовка презентаций по индивидуальным или групповым проектам, курсовые и дипломные работы, хоздоговорные работы.

5.3.4.5 Выбор вида самостоятельной работы зависит от учебной дисциплины, ее целей и задач, степени сложности и востребованности практикой. Каждый преподаватель имеет право создавать свои виды самостоятельной работы и разнообразить их на основе межпредметных связей (в соответствии модульной образовательной программы). Каждый преподаватель самостоятельно решает, какой из видов самостоятельной работы использовать в соответствии с проводимой работой.

5.3.4.6 Характеристика некоторых форм самостоятельной работы:

Подготовить *обзор по теме* – значит письменно написать краткий обзор на 1-2 стр. по рекомендуемой теме с привлечением дополнительного материала из печати и информационных ресурсов Интернета.

Глоссарий – краткое разъяснение терминов и понятий на казахском или русском языках возможно с переводом на иностранный язык; выполняется по заданной теме.

Подготовка к занятиям – обычная форма самостоятельной работы обучающегося, включающая усвоение лекционного и практического материалов, изучение рекомендуемой литературы, конспектирование статей, отдельных разделов учебников.

Доклады позволяют обучающемуся основательно изучить интересующий его вопрос, изложить материал в компактном и доступном виде, внести в текст полемику, приобрести навыки научно-исследовательской работы.

Реферат, являясь наиболее распространенной формой самостоятельной работы, представляет собой обзор, обобщение, систематизацию материала на определенную тему (а возможно, и его защиту – доклад) с обязательным обзором литературы или изложение содержания научной работы, книги. Не менее интересной и творческой работой является *оппонирование реферата*, в результате которого приобретаются навыки анализа выступления, ведения дискуссии.

Подготовка к текущему опросу и рубежному контролю позволяет выявить знания, уровень подготовки по различным темам изучаемой дисциплины в форме собеседования, письменно или тестирования.

Подготовка к тестированию требует более тщательного изучения обучающимися материала по теме или разделу, акцентирования внимания на определенных терминах, содержания понятий, дат, алгоритмов, имен ученых в той или иной области.

Вопросы для самостоятельного изучения должны быть такими, что ответы могли бы быть даны только на основании трактовки и анализа собранного материала.

Эссе – краткое рассуждение обучающегося на определенную тему. Отличительная особенность эссе индивидуальность, необходимость самостоятельного, желательно творческого осмысления той или иной проблемы, поставленной преподавателем. Темы эссе, предлагаемые для самостоятельной работы, представляют собой конкретные вопросы по изучаемому предмету. Преподавателя интересует в первую очередь личное мнение обучающегося относительно той или иной проблемы.

Построение *дерева целей* – для этого обучающимся предлагается выбрать проблему, обозначить цели по уровням; определить задания на всех уровнях и реалистичные планы; определить место, например, организационных структур предприятия в достижении этих целей; выбрать измерители качества работы и формы контроля заданий.

Презентация – обучающийся может выбрать любую тему для своей презентации и выразить свое понимание или непонимание какого – либо аспекта, рассматриваемого в презентации; презентация оценивается по критерию насколько раскрыта тема и вызвала интерес окружающих, а также насколько профессионально подошел обучающийся к рассматриваемой проблеме.

Учебные конкретные ситуации – обучающимся предлагается множество простых и сложных ситуаций, по которым предстоит ответить на вопросы или написать свое видение проблемы, наиболее подготовленные обучающиеся могут написать свой кейс.

Деловые игры помогают выработать у обучающегося навыки, необходимые для будущей профессиональной деятельности. По некоторым играм нужна домашняя подготовка или завершение с использованием фондов библиотеки, интернет-ресурсов или других источников.

Подготовка к деловой игре связана с распределением ролей, сбором материалов, которые помогают обучающимся выработать навыки, необходимые для будущей профессиональной деятельности. Оформление результатов требует обобщения, составления определенных выводов и рекомендаций.

Групповой проект – в группе должно быть не более 3-7 человек, каждая группа должна разработать свой проект.

Индивидуальный проект – выполняют наиболее подготовленные студенты по желанию. Работа должна отличаться уникальностью темы, исследовательским характером; результаты проекта могут быть доложены на студенческой конференции.

Семестровые (контрольные) работы проводятся с целью изучения материала, выносимого для самостоятельной работы обучающихся, а также для закрепления знаний по глобальным темам или разделам дисциплины.

Курсовой проект (работа) - самостоятельные исследования и расчеты по определенной теме, в ходе выполнения которых обучающиеся приобретают навыки работы с научной, учебной, специальной литературой, документами, справочными материалами; овладевают методами поисковой деятельности, обработки, обобщения, анализа информации, получают знания по определенному предмету.

Виды текущего контроля и рекомендации по критериям оценивания: коллоквиум, контрольная работа, доклад, конспект, семинар, научная статья, реферат, проект, эссе, кейс-стадии и др..

5.3.4.7 Уровень и сложность заданий СРО зависит от курса обучения, что определяет их целевую направленность. На начальных, 1-2 курсах самостоятельная работа ставит целью расширение и закрепление знаний и умений, получаемых на лекциях и семинарах. В этом случае наиболее эффективными будут следующие формы проведения СРО: написание эссе-формулировку какого-либо понятия, обзора по теме, глоссария, решения задач.

На старших курсах методическое содержание самостоятельной работы студентов должно быть ориентировано на решение будущим специалистом конкретных практических проблем. В этой связи необходимо использовать в учебном процессе технологии «кейс-стади», теории решения изобретательских задач (ТРИЗ), комплексные технологические задания, выполнение проектов, связанных с производством, в процессе которых обучающиеся может продемонстрировать не только академические знания, но и нетрадиционные подходы и новаторское мышление.

5.3.5 Оценка и контроль выполнения самостоятельной работы

5.3.5.1 Контроль СРО должен быть четко определен и регламентирован по мероприятиям и может осуществляться в ходе текущего контроля на аудиторных занятиях, так и в ходе рубежного контроля.

5.3.5.2 Контроль СРО является важным элементом ее организации и предполагает наличие:

– графиков проведения занятий СРОП в высшей школе; графиков сдачи заданий СРО (что и когда изучать, когда и в какой форме отчитываться);

– в силлабусе должны быть четко описаны формы и методы контроля СРО с учетом бюджета времени по каждой форме;

– высшие школы должны стремиться к выработке единого подхода по трудоемкости, оценке, количеству СРО в разрезе осваиваемых студентами дисциплин.

5.3.5.3 Каждое задание по СРО оценивается по 100-балльной шкале. Окончательно достижения по самостоятельной работе рассчитываются как среднеарифметическое значение всех оценок, полученных в течение аттестационного периода (семестра), и обязательно учитываются в аттестационном и семестровом рейтинге.

5.3.6 Рекомендации обучающимся для эффективной организации самостоятельной работы

5.3.6.1 Изучение пройденного материала по лекционным, практическим и лабораторным занятиям является важным видом самостоятельной работы. Чем глубже и полнее изучен материал, тем легче при выполнении других видов самостоятельной работы. Систематическая, регулярная работа над пройденным материалом, начиная с первого занятия, является необходимым условием для понимания материалов последующих лекций и усвоения материалов практических и лабораторных занятий.

Методика изучения материала:

- определить рабочее место;
- прибегнуть, если дома нет должных условий для работы, к услугам читального зала библиотеки университета или городской библиотеки;
- иметь конспект лекции;
- иметь программу курса;
- иметь рекомендуемую литературу (учебник, пособия, задачник), при необходимости иметь необходимые принадлежности, материалы и инструменты;
- целесообразно материал лекции изучать по свежей памяти (нельзя откладывать, так как содержание лекции будет забыто);
- работая над конспектом, полезно делать ссылки на литературу (это понадобится при подготовке к экзаменам) и вносить необходимые дополнения, а возможно, и исправления;
- работа над темой должна продолжаться до полного понимания и запоминания материала;
- работа над темой завершается рассмотрением примеров и решением задач, приведенных в учебниках и пособиях, до полного освоения метода их решения;
- если после работы над темой останутся неясные вопросы, то задать их преподавателю на очередной лекции, практическом занятии, на занятии СРОП и др.;

5.3.6.2 Индивидуальные домашние задания (ИДЗ) выдаются обучающимся на практических занятиях. Целью выполнения домашних заданий является приобретение навыков и умений приложения теоретических знаний в решении практических вопросов.

Методика выполнения заданий:

- выполнение самостоятельных заданий можно начинать только после изучения лекционного материала по данной теме;
- приступая к решению задачи, внимательно прочесть ее условие;
- продумать план решения;
- определить формулы, которые должны быть использованы при решении;
- еще раз вникнуть в физическую сущность величин, входящих в формулы;
- произвести решение сначала в общем виде, а затем подставить численные значения буквенных величин;
- указать единицы измерения результатов промежуточных и окончательного решений;
- сделать анализ правильности решения.

5.3.6.3 Подготовка к практическим занятиям для многих дисциплин, где данные занятия являются основным (при отсутствии лекций) видом учебной работы, является важной формой СРО, данный вид работы содействует формированию единого комплекса «знаний-умений-навыков», содействует закреплению данной науки на практике.

Методика подготовки к практическим занятиям:

- руководствоваться теми соображениями, что польза от занятия будет тем больше, чем в большей мере вы будете способны продуктивно самостоятельно работать в аудитории;
- постоянно и серьезно относиться к подготовке к занятиям;
- вернуться к предыдущим темам курса и вспомнить основные положения теории, сохранились ли они в памяти;
- в процессе отработки теоретической части курса по теме занятия, необходимо проработать основные положения теории, рассмотреть примеры по учебникам, выписать формулы, а основные из них запомнить, уяснить физическую сущность встречающихся величин;

- если необходимо, то подготовить к занятию задачник, материалы, приборы, инструменты;
- хорошая подготовка к занятию позволит активно работать в аудитории и повысить в целом уровень самооценки и удовлетворенности от занятия.

5.3.6.4 Подготовка к коллоквиумам (собеседованиям) применяется по некоторым дисциплинам для оценки степени усвоения теоретической части раздела курса и с целью проработки некоторых вопросов, ситуаций самостоятельно.

Методика подготовки к коллоквиумам учитывает, что теоретический материал по вопросам, вносимым на коллоквиум, должен быть еще раз повторен или изучен на необходимых уровнях усвоения и применения, как в стандартных так и измененных ситуациях:

5.3.6.5 Подготовка к лабораторным работам

По многим дисциплинам проводятся лабораторные работы. Их цель:

- подтвердить те или иные выводы теории, т.е. подтвердить единство теории и практики;
- выработать умение и навыки пользоваться инструментами, приборами и др.;
- выработать навыки монтажа установок и подготовки рабочих схем;
- сформировать умения включения машин, приборов, аппаратов и др.;
- вырабатывать умение самостоятельно анализировать полученные результаты и сопоставлять их с положениями теории;
- вызвать у обучающихся интерес к лабораторному практикуму, как форме научной деятельности.

Для оценки степени усвоения теоретической части и определения готовности обучающегося к выполнению лабораторной работы, проводится опрос.

При выполнении лабораторных работ в аудитории поддерживается рабочая обстановка, дисциплина обучающихся и строгое соблюдение правил техники безопасности.

При выполнении работ обучающиеся выдаются методические указания, которыми и следует пользоваться. Обучающимся необходимо проработать методические указания и сделать необходимые записи в рабочей тетради для лабораторных работ до аудиторных занятий.

После выполнения работы производится обработка полученных результатов.

5.3.6.6 Подготовка к контрольным работам

Целью проведения контрольных работ являются:

- проверка текущей успеваемости обучающихся;
- выяснение подготовленности обучающихся группы;
- организация работы с отстающими обучающимися.

Обучающимся, готовясь к контрольной работе, необходимо:

- знать тему контрольной работы;
- освежить в памяти теоретический материал, основные формулы и методы решения задач на данную тему;
- вновь просмотреть примеры и задачи, разобранные в учебнике, и задачи, рассмотренные на практических занятиях.

Если систематически работать над пройденным материалом, начиная с первой лекции, то подготовка к контрольной работе не вызовет затруднений и много времени на нее не понадобится.

5.3.6.7 При выполнении курсовых проектов (работ) необходимо руководствоваться методическими указаниями, входящих в состав УМКД.

Порядок выполнения задания:

- получить у высшей школы (или у преподавателя) задание на курсовой проект или работу;
- приступить к выполнению задания не позже срока, установленного графиком самостоятельных работ;
- если при выполнении задания возникнут затруднения, то вернуться к соответствующей теме курса, доработать ее и вновь приступить к выполнению задания;
- если после этого будут затруднения, то прийти на консультацию к преподавателю;
- проанализировать полученное решение;

- готовясь к защите задания, проверить соответствующие положения теории и продумать решение в случае изменения некоторых данных;
- убедиться в понимании метода, использованного при выполнении задания;
- задание должно быть защищено не позже срока, установленного графиком, иначе оно считается как академическая задолженность.

5.3.6.8 Время на самостоятельную работу весьма ограничено, поэтому необходимо учиться рационально планировать свою самостоятельную работу, стремиться овладевать навыками самостоятельной работы, перенимать положительный опыт, учиться продуктивно работать и разумно отдыхать, чтобы сохранять работоспособность. Поэтому возрастает ответственность каждого преподавателя и высшей школы, в целом за обучение обучающихся методике самостоятельной работы.

5.5 Методы мониторинга и измерений процесса

Контроль проведения занятий СРОП со стороны РВШ, ДИ.
Заслушивание информации ответственных лиц (РВШ) на заседаниях высших школ.
Анкетирование и опрос обучающихся.

6. Документация

Журналы проведения занятий СРОП
УМКД
График проведения СРОП

7. Ссылки

Закон РК «Об образовании» от 27.07.2007 г. № 319-III;
Приказ МОН РК от 20 апреля 2011г. №152 «Об утверждении Правил организации учебного процесса по кредитной технологии обучения»
Государственные общеобязательные стандарты высшего и послевузовского образования, утвержденный приказом Министра науки и высшего образования РК № 2 от 20.07. 2022 г.;
Программа развития НАО «ЗКАТУ имени Жангир хана» на 2019-2023 годы;
СМК.08.КП.05 Организация учебного процесса в университете;
СТ РК ИСО 9001-2016 Системы менеджмента качества. Требования.

Приложение 1

Утверждаю
 Директор института _____
 _____ ФИО
 «_____» _____ 202_ г.

График проведения СРОП высшей школы _____ на 202_-202_ учебный год

№	Фамилия Имя Отчество преподавателя	Название дисциплины	Лек (показать группу)	Время проведения		
				неделя	дата	время

Руководитель высшей школы _____ ФИО
 «_____» _____ 202_ г.